

Arany János Tehetséggondozó Program (Pedagógiai Program 7. fejezet)

1. Bevezetés

Az Arany János Tehetséggondozó Program (továbbiakban: AJTP) célja az esélyteremtés és tehetséggondozás azon társadalmi rétegek számára, amelyek tagjai a program segítségével nélkül nem nyerhetnék felvételt a felsőoktatási intézményekbe.

A program célja a programba bekerülő tanulók képességeinek és személyiségének, valamint érzelmi intelligenciájának a fejlesztése, a tudás tekintélyének a visszaállítása, az oktatás tartalmának korszerűsítése, minőségének fejlesztése által.

Az Arany János Tehetséggondozó Program a kollégium megalakulása óta, 2003-tól működik a kollégiumban. A programba azok a tehetséges tanulók kerülhetnek be pályázat útján, akik a tanév rendje által évente kiírt pályázat feltételeinek megfelelnek, pályázatot adnak be, a felvételi eredményük alapján beválogatásra kerülnek.

Az Arany János Tehetséggondozó Programot kollégiumunk a Kaposvári Tánicsics Mihály Gimnáziummal közösen valósítja meg.

A program országosan egységes megjelenését és megvalósítását a következő szabályzók garantálják:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXCV. törvény
- **51/2012. (XII.21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről. 7.2.sz. melléklet AJTP kerettantervei**
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról szóló 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet
- **4/2018 (I.31) EMMI rendelet a program támogatásról és felhasználásáról**
- **204/2020 (V.14) Kormány rendelet az ösztöndíjról és a 1220/2020 (V.14) Kormány határozat az ösztöndíj felhasználásról és elszámolásról**
- Az adott tanév aktuális tanév rendje rendelete (AJTP felvételi)
- Irányelvek alapján készült kerettanterv: Arany János Tehetséggondozó Program kollégiumi kerettanterve

A program megvalósulását az évenkénti munkaterv, a gimnázium és kollégium között megkötött kétoldalú szerződés adja, amelynek realizálását a mindenkori éves költségvetési törvény, a köznevelésről szóló törvény, a hatályos rendeletek, a fenntartói utasítások együttese biztosítja. A megvalósítás tervezésében az adott tanév humán erőforrás lehetőségei is szerepet játszanak.

2. Az AJTP helyi megvalósítását meghatározó fő szempontok, fő alapvetések

- A Program nevelő-oktató munkájának a célja, hogy elősegítse a programban résztvevő diákok tudásának és kulturális életének esélyteremtését, a versenyképes tudás megszerzését, a tehetséges diákok sokoldalú és eredményes személyiségfejlesztését.
- Az AJTP a szociális, családi szempontból rászorulóknak tekinthető, illetve kedvezményezett településen, nehezebb körülmények között élő, tehetséges tanulók képességeinek minél sokoldalúbb és eredményesebb kibontakoztatása céljából jött létre az értelmiségi lét megalapozása érdekében.
- Az Arany János Tehetséggondozó Program fő feladatának tekinti a tehetséggondozást, a tehetséges gyermekek adottságainak, képességeinek sokoldalú és differenciált fejlesztését. Mind a mélységben történő (tudás alkalmazása, szintezése), mind a tartalmi (speciális programok), mind a tempóban történő, mind a képességterületek (kreativitás, problémamegoldás, kritikus gondolkodás) tekintetében megjelenő fejlesztésre lehetőséget adó program.
- A Program olyan diákokat szeretne nevelni, akik nyitottak a nemzeti és az európai értékekre, képesek a hatékony önmenedzselésre, egészséges énképpel rendelkeznek, kialakul bennük az önálló továbbképzésre való vágy, képesség és hajlandóság.
- A 9. előkészítő évfolyam legfontosabb pedagógiai feladata a diákok alapos megismerése, a tehetséggondozáshoz szükséges légkör, értékrend, beállítódások és ismeretszerzési technikák kialakítása, majd megszilárdítása, valamint a hozott tanulmányi, műveltségi és szokásrendi hátrányok csökkentése.
- A 9-12. évfolyam legfontosabb pedagógiai feladata a tanulók személyiségének, szociális képességeinek fejlesztése mellett egyéni fejlődésük differenciált segítése, a tehetségük feltárása, gondozása, szakmai jövőképük kialakítása, és felkészítésük a Program tanulmányi céljainak (továbbtanulás, nyelvvizsga, ECDL vizsga, jogosítvány,) sikeres teljesítésére. Folyamatos feladat a tanulást, művelődést, beilleszkedést nehezítő tényezők ellensúlyozása személyre szabott pedagógiai és szociális segítségnyújtással.
- A hátránykompenzálás és esélyteremtés érdekében a pedagógiai eszközök mellett - a családi, környezeti háttér ismeretében – személyre szóló szociális segítséget nyújt a Program a tanulók szocializációját hátráltató anyagi nehézségek ellensúlyozására. (Például: tankönyv, taneszköz, étkezési, utazási és ruházkodási támogatások stb. rendszere.)
- A program 5 éves fejlesztést és tehetséggondozást biztosít a programban résztvevő tanuló számára a gimnáziumban és a kollégiumban, melynek célja a felsőoktatásra való felkészülés.
- A programban tanuló diákok a gimnáziumban és a kollégiumban egy osztályba járnak, egy közösséget alkotnak. A kollégiumban egy csoportot (fiúk és lányok együttesen) képeznek a tanulók. Cél, hogy egymást segítő, motiváló, összetartó osztályközösségek jöjjenek létre, hogy a tanulók megtanulják az együttműködés különböző formáit, tudjanak csoportban dolgozni, ugyanakkor képesek legyenek az önálló életvezetésre, gondolkodásra és tevékenységekre.
- Az AJTP-ben résztvevő tanulók évente több alkalommal programhétvégéken vesznek részt a kollégium szervezésében.
- A program AJTP foglalkozási egységéből az önismeret foglalkozások a kollégiumban valósulnak meg, a gimnáziummal történt megállapodás szerint.
- A többi AJTP foglalkozási egység kialakításában az KNOAP 4. melléklet a meghatározó.
- Az öt éves képzés során az intézmények kiemelt figyelmet fordítanak a tehetséggondozásra.
- További cél a tanulók esetében: angol/német nyelvből „C” típusú középfokú nyelvvizsga letétele, informatikából ECDL bizonyítvány megszerzése, gépjárművezetői engedély megszerzése.

- A tanulók versenyfelkészítés alapján rendszeresen részt vesznek az Országos Arany János Tehetséggondozó Program művészeti és sporttalálkozóin, szaktáborain, versenyein.
- Az AJTP elsősorban a benne résztvevő intézmények folyamatos önfejlesztő munkájára épül, az oktató-nevelő munkában az iskolák és a kollégiumok folyamatos és kölcsönös együttműködésére épít. Az intézmények megállapodnak a hátránykompenzáció és tehetséggondozás, az AJTP foglalkozási egység megosztása, a program előírásainak, követelményeinek megvalósítása érdekében.

3. Az AJTP alapelvei

- A tehetségesek nevelés-oktatása szilárd filozófiai, pedagógiai és pszichológiai alapokra épüljön;
- A nevelést-oktatást úgy kell megtervezni, hogy érzékenyen reagáljon a helyi igényekre;
- A tehetségesek nevelése-oktatása befogadó attitűdöt képviseljen,
- A tehetségesek nevelése-oktatása a teljes személyiségre irányuljon, és a tanulót a maga egyedi mivoltában fejlessze;
- A nevelési-oktatási tevékenységben folyamatos kihívások és erőfeszítések segítsék a célok teljesülését.
- Az intézményi és hálózati együttműködések a program sikeres megvalósításának alap kövei, épp úgy, mint a diákok és pedagógusok közötti együttműködések.

4. Az AJTP-t meghatározó folyamatok és kapcsolódó tevékenységek

1. Toborzás és beválogatás megszervezése
  - Célcsoport feltárása, pályázati felhívások eljuttatása az érintettekhez;
  - Visszalátogatások és kontaktok szervezése az általános iskolákba;
  - Osztályfőnöki megbeszélések, konzultációk;
  - Marketing tevékenység végzése;
  - Nyílt napok szervezése;
  - Felvételi rendszer helyi kialakítása az iskolával közösen;
  - Felvételi lebonyolításához a feltételrendszer biztosítása (felügyelet, alvás, ismerkedés, étkezés, program);
  - Felvételi eredmények értékelése, beválogatás.
2. A tanítás - tanulás megszervezése
  - AJTP foglalkozási egység kialakítása az iskolával egyeztetetten, az iskola és a kollégium saját PP-jében, éves munkatervében és tantárgyfelosztásában rögzíti a tantárgyak, foglalkozások bontását és tartalmát. Az AJTP foglalkozási egység a tantervi ajánlások szerint átcsoportosítható, tömbösíthető;
  - Kollégiumi tevékenységszerkezet összehangolása az AJTP foglalkozási egységgel;
  - Tárgyi és személyi feltételek megteremtése, szükség szerint külső óraadók bevonása;
  - Gazdagítás, a pedagógiai módszerek alkalmazásával, a képzéseken tanultak adaptálásával;
  - Tanulmányi ösztöndíj biztosítása a gimnáziumi eredmények alapján, az ösztöndíjra vonatkozó külön rendelkezés által;
3. A tanulás támogatása, a tehetség ígéretek megerősítése
  - Családi háttér feltárása, megismerése;
  - Tanulói kompetencia-térkép kialakítása, egyéni tanulói portfólió készítés;
  - Fejlesztési feladatok meghatározása egyénre, csoportra;
  - Gazdagító foglalkozások, programok, tehetség-tevékenységek biztosítása és szervezése;
  - Pszichológia tanácsadás az egyéni probléma megoldáshoz és támogatáshoz;
  - Önismereti foglalkozások biztosítása 5 éven át;

- Egyéni tanulásmódszertani fejlesztés;
  - Életviteli mentorálás a beilleszkedés és életvezetés támogatása érdekében;
  - Programhétvégék szervezése csoportszinten, programszinten;
  - Tehetséggondozó tevékenységek szervezése, a tanulók erős oldalának és gyenge oldalának támogatása érdekében, felező-portfólió készítés;
  - Felzárkóztató foglalkozások, korrepetálások biztosítása;
  - Előkészítő foglalkozások (nyelv-vizsga, érettségi) szervezése igény szerint;
  - Központi szervezésű táborokban, országos versenyeken, találkozókban részvétel, vagy helyi kezdeményezésű táborok szervezése;
  - AJTP versenyrendszerben versenyfelkészítési, versenyzési (legalább 2) és versenyszervezési feladatok ellátása;
4. Folyamat közbeni mérések
- a pszichológiai, tanulást és tehetséget támogató, pályaorientációt segítő mérések;
  - a mérési eredmények értékelése, szakszerű felhasználása;
  - mérési eredmények közös (iskola-kollégium) értelmezése, fejlesztések összehangolása, egyéni fejlesztési irányok meghatározása (közös tevékenység);
  - egyéb célirányos, pályaválasztást segítő mérések végzése a tanulóknál;
  - kutatásokban való részvétel, helyi kutatás kezdeményezése;
5. A tanulók értékelése; a csoport előre haladása, a program fejlesztése érdekében végzett tevékenységek
- Személyre szóló visszajelzések tanulóknak, szülőknek (értékelőlap, fogadó-órák, szülői értekezletek, családlátogatások alkalmával);
  - Közös munkamegbeszélések az iskolával, évente legalább 3 alkalommal;
  - Napi kapcsolat a programban együttműködő pedagógusok között;
  - AJTP blokk tevékenységeinek értékelése „rész vett” bejegyzéssel zárul, amelyet kiegészít a kollégium által kiadott önismereti órák teljesítésigazolása utolsó évfolyamon;
  - A kiemelkedően teljesítő tanulók közösségi munkájának elismeréseként jutalom kirándulás, külföldi tanulmányút szervezése;
  - Kimeneti teljesítmények nyilvántartása a csoportvezetők által;
  - Félévi és év végi írásos csoportszintű értékelések, beszámolók;
  - Csoportkrónikák, honlap anyagok, szakmai anyagok készítése;
  - Programiroda felé benyújtott szakmai és pénzügyi beszámolók;
  - Monitoring és kutatási jelentések;
6. Tervezési feladatok
- Feladattervező, költségterv készítése intézményi szinten;
  - Pedagógiai tevékenységek tanévi ütemezése, koordinálása munkatervben;
  - Foglalkozások tanmeneteinek elkészítése;
  - Csoportok programhétvégeinek és egyéb tevékenységének tervezése;
  - Versenyfelkészítés tervezése;
  - Tanulói egyéni fejlesztések tervezése mérési eredmények alapján;
  - Iskolával való együttműködés tervezése;
  - Tanár-továbbképzések tervezése;
  - Fejlesztési irányok tervezése, a program elemeinek megújítása;
7. Hátránykompenzáció
- Programhétvégék, színes, sokrétű, tanulmányi jellegű kirándulások, tematikus programhétvégék szervezése és megvalósítása;
  - Szociális támogató rendszer kialakítása, amely az anyagi nehézségek ellensúlyozását és motivációt szolgálja;
  - Tanulói élethelyzetek figyelemmel kísérése;

- Tanulói motiváció érdekében jutalomkirándulás;
- Egyéni támogatási lehetőségek feltárása és nyomon követése;
- Egészségmegőrzés érdekében tett helyes szokásrend kialakítása;
- Életvezetés támogatása érdekében foglalkozások vagy mentorálás;
- Fejlesztő és tehetséggondozó foglalkozások, lehetőségek biztosítása;
- Ideális fizikai környezet kialakítása, tárgyi eszközrendszer biztosítása;
- A közösségben rejlő erő megtapasztalása;

5. AJTP foglalkozások és kollégiumi tevékenységek óraszámja

Tantárgyak		Heti óraszámok					összehasonlítva
		9/AJTP	9.	10.	11.	12.	KNOAP
Felkészítő foglalkozás		8	10	10	10	10	4.1.1.
Csoportfoglalkozás (Tematikus foglalkozás és közösségi foglalkozás 22+15óra)		1	1	1	1	1	4.1.2.
Szabadidő eltöltését szolgáló, választható		1	1	1	1	1	4.1.3.
Életmód-életvitel / mentor		1					4.1.4.
Gazdagító felkészítő foglalkozás		2 dráma	1 szakkör	1 jogosítvány	1 projekt	1 érettségi felkészülés	4.1.1. 4.1.4.
AJ blokk kollégiumban	Önismeret	2	2	2	2	2	4.1.1.
Kollégiumi kötelező óraszám		15	15	15	15	15	15

Kerettanterv nélküli foglalkozások: dráma, néptánc, úszás, életvitel, szakkörök, projektek

Külső szolgáltató által biztosított: jogosítványszerzés autósiskolában, helyben

Érettségi felkészítő foglalkozások: egyénileg vagy kiscsoportban igények szerint

6. AJTP programhétvégék, gazdagító tevékenységek, többletfeladatok

	9. előkészítő	9.	10.	11.	12.
PR hétvége száma	3+1+2	3+1+2	3+1+	3+1+2	2+1
PR hétvége jellege	Somogy-Zala Karácsony Budapest	Budapest Sopron Karácsony	Budapest Karácsony Szeged	Balaton Budapest Karácsony	Pécs Budapest
Tematikus	Pécs-Művészeti	Nyelvi	Felező portfólió	Kreatív kommunikáció	Próba- érettségi
+ extra táborok	Zánka 2	Baja 2	jogosítvány 2	Horvátország 2	
versenyek	Saját szervezés: Versengő, Röplabda-torna, Mester és tanítványa, Határtalan irodalom				
összesen	Részvétel: Éves versenynaptár alapján, legalább 2 versenyen				
	6	6	6	6	3